

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2017. gada 28. septembrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Artūrs Kučs un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Raimonda Bētiņa
(turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 143/2017),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības lūdz Satversmes
tiesu:

1.1. atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk –
Kodekss) 213. pantu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk –
Satversme) 82. pantam un 92. panta pirmajam teikumam, kā arī par spēkā neesošu
no Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskāruma rašanās brīža;

1.2. atzīt Kodeksa 289.²⁰ panta septīto daļu par neatbilstošu Satversmes
92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no Pieteikuma iesniedzēja
pamattiesību aizskāruma rašanās brīža;

1.3. apturēt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017. gada
3. marta sprieduma lietā Nr. 129034217 izpildi.

2. Kodeksa 213. pants nosaka: „Rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši izskata šā kodeksa 53.¹ pantā (ja pārkāpumu izdarījusi amatpersona), 149.⁴ panta septītajā daļā, 149.⁵ panta piektajā daļā, 149.¹⁵ panta trešajā, ceturtajā, piektajā, septītajā un astotajā daļā, 155.⁴ panta otrajā daļā, 155.⁸ pantā, 165.⁴ panta pirmajā daļā, 166.¹⁷, 173.² pantā, 174.³ panta pirmajā un otrajā daļā, 174.⁵, 175.–175.⁴, 175.¹⁰, 177., 178. pantā, 190.⁵, 190.⁶, 200., 200.¹, 201.²–201.⁹, 201.³⁹–201.⁴², 204.¹, 204.² panta pirmajā daļā un 204.¹⁷ pantā (izņemot lietas par pārkāpumiem darba tiesisko attiecību jomā) paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas.”

Savukārt Kodeksa 289.²⁰ panta septītā daļa nosaka: „Ja tiesneši vienbalsīgi atzīst, ka nepastāv neviens no šā kodeksa 289.¹⁷ panta trešajā daļā minētajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, tiesneši pieņem lēmumu par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību. Lēmumu sastāda rezolūcijas veidā, norādot tiesnešus, kuri pieņēma lēmumu. Lēmums nav pārsūdzams. Par pieņemto lēmumu paziņo apelācijas sūdzības iesniedzējam.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts

pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums atzīt likuma normas par neatbilstošām Satversmes normai ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikvienu persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteiktās pamattiesības.

6.1. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Kodeksa 213. pants neatbilst Satversmes 82. pantam, jo minētā Satversmes norma liedz tiesai vienlaikus ar tiesas spriešanu veikt arī izpildvaras funkcijas.

Satversmes 82. pants noteic: „Tiesu Latvijā spriež rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas un Augstākā tiesa, bet kara vai izņēmuma stāvokļa gadījumā – arī kara tiesas.” Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 82. pants ir sistēmiski saistīts ar Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertajām pamattiesībām uz taisnīgu tiesu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2006. gada 20. decembra sprieduma lietā Nr. 2006-12-01 secinājumu daļas 9.3. punktu*). Tomēr pieteikumā nav pamatots, kādas pamattiesības Pieteikuma iesniedzējam viņa situācijā izriet tieši no Satversmes 82. panta.

Līdz ar to pieteikums prasījuma daļā par Kodeksa 213. panta atbilstības izvērtēšanu Satversmes 82. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

6.2. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Kodeksa 213. pants un 289.²⁰ panta septītā daļa (turpmāk arī – apstrīdētās normas) neatbilst Satversmes 92. panta pirmajam teikumam.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Rīgas pilsētas Latgales

priekšpilsētas tiesas tiesnesis, pamatojoties uz Kodeksa 213. pantu, izskatīja attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu, nolēma saukt Pieteikuma iesniedzēju pie administratīvās atbildības un sodīt. Minēto spriedumu Pieteikuma iesniedzējs pārsūdzējis apelācijas kārtībā. Pamatojoties uz Kodeksa 289.²⁰ panta septīto daļu, trīs apelācijas instances tiesas tiesneši pieņēmuši lēmumu par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību. Tādējādi apstrīdētās normas Pieteikuma iesniedzējam ir piemērotas, un pieteikumā ir norādīts uz viņam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums šajā prasījuma daļā atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu iespēju nav.

No pieteikuma secināms, ka attiecībā uz Kodeksa 213. pantu Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, jo ir pārsūdzējis pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas kārtībā. Savukārt attiecībā uz Kodeksa 289.²⁰ panta septīto daļu Pieteikuma iesniedzējam nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, jo lēmums par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtā daļa nosaka: „Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās. Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no Rīgas apgabaltiesas tiesnešu 2017. gada 10. aprīļa lēmuma par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā

Nr. 129034217 pieņemšanas. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2017. gada 29. augustā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā un ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

8. Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai.

Līdz ar to pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

9. Papildus prasījumam atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām Satversmei, Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu apturēt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017. gada 3. marta sprieduma lietā Nr. 129034217 izpildi, jo, pamatojoties uz minēto spriedumu, Pieteikuma iesniedzējam jāizcieš 10 diennakšu administratīvais arests.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta piekto daļu konstitucionālās sūdzības (pieteikuma) iesniegšana neaptur tiesas nolēmuma izpildi, izņemot gadījumus, kad Satversmes tiesa lēmusi citādi.

Satversmes tiesas praksē ir atzīts, ka nolēmuma izpildes apturēšana ir uzskatāma par ārkārtēju Satversmes tiesas procesa līdzekli, kas ir piemērojams vienīgi svarīgu mērķu sasniegšanai, piemēram, lai nodrošinātu personas tiesību aizsardzību tādos gadījumos, kad nolēmuma izpilde attiecīgajā vispārējās jurisdikcijas tiesas lietā pirms Satversmes tiesas nolēmuma spēkā stāšanās varētu padarīt neiespējamu Satversmes tiesas nolēmuma izpildi vai radīt būtisku kaitējumu pieteikuma iesniedzējam. Tādējādi, lemjot par lūgumu apturēt tiesas nolēmuma izpildi, Satversmes tiesa izvērtē: 1) vai pieteikumā ir sniegts pamatojums šādam lūgumam; 2) vai lietā pastāv tādi apstākļi, kuru dēļ nolēmuma izpilde pirms Satversmes tiesas nolēmuma spēkā stāšanās varētu padarīt neiespējamu Satversmes tiesas nolēmuma izpildi, vai nolēmuma izpilde varētu radīt būtisku kaitējumu

pieteikuma iesniedzējam (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2014. gada 19. jūnija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. 2014-09-01 4. un 5. punktu*).

Pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, ka konkrētajā gadījumā nolēmuma izpilde varētu padarīt neiespējamu Satversmes tiesas nolēmuma izpildi. Turklāt no pieteikuma neizriet, ka pastāv tādi apstākļi, kuru dēļ nolēmuma izpilde varētu radīt būtisku kaitējumu Pieteikuma iesniedzējam.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja lūgums ir noraidāms.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 19.² panta piekto daļu un 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 213. panta un 289.²⁰ panta septītās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc Raimonda Bētiņa pieteikuma (pieteikums Nr. 143/2017).

2. Atteikties ierosināt lietu par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 213. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 82. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2017. gada 28. novembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

4. Noraidīt Raimonda Bētiņa lūgumu apturēt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017. gada 3. marta sprieduma lietā Nr. 129034217 izpildi.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš